

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WOFil.050.53.2025.BW
3749707.14903213.12059799
Warszawa, 28-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do interpelacji Posła na Sejm RP Łukasza Kmity (K10INT8899)¹, w zakresie pytania nr 3. *Dlaczego pomimo posiadania wiedzy o wystąpieniu zalewania obszarów należących do Lasów Państwowych, podmiot ten nie dokonuje całkowitej wycinki drzew w obszarach, które będą zalane przez podnoszone wody podziemne? Czy wdrożone w tym zakresie będą zmiany? Czy Lasy Państwowe usuną drzewa z terenów zalanych? Kiedy to nastąpi?*, na podstawie informacji uzyskanych z Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych wyjaśniam, co następuje.

Problematyka związana z podnoszeniem się poziomu wód gruntowych po likwidacji kopalni Cynku i Ołowiu Olkusz-Pomorzany, skutkująca powstawaniem rozległych zalewisk w miejscu dawnych wyrobisk górniczych, jest przedmiotem szczególnej uwagi oraz monitoringu prowadzonego przez leśników z Nadleśnictwa Olkusz. Od 2023 roku poziom wód dynamicznie wzrasta, zalewając stopniowo grunty, które zostały zalesione w ramach rekultywacji w kierunku leśnym. Ze względu na zachodzące procesy erozji, w wyniku których dochodzi do obrywania się skarp w kierunku wody, teren dawnej piaskowni pozostaje niestabilny i może stanowić realne zagrożenie dla zdrowia i życia osób. W związku z tym w miejscach szczególnie niebezpiecznych (tj. „Pole Pomorzany”) umieszczono tablice informacyjne, które ostrzegają o obowiązujących zakazach wstępu.

Stopniowy wzrost poziomu wód gruntowych wpływa również na ograniczenia w prowadzeniu gospodarki leśnej w lasach znajdujących się w sąsiedztwie zapadlisk. Dotyczy to szczególnie następujących powierzchni: „Pole Bolesław” – teren po odkrywkowej eksploatacji piasku, zreultywowany w latach 2013-2023.

- „Dąbrówka” - teren po odkrywkowej eksploatacji piasku zreultywowany w latach 1996-1999;
- „Pole Pomorzany” - teren, na którym wystąpiły liczne deformacje nieciągłe terenu w postaci zapadlisk, zreultywowany w latach 1994-2004;

¹ Interpelacja w sprawie systemowego wsparcia dla mieszkańców powiatu olkuskiego w związku z podnoszeniem się wód podziemnych na skutek likwidacji kopalni ZGH „Bolesław” w Bukowni i wyłączenia pomp odwadniających oraz następstw tych działań.

- „Hutki II” - teren po odkrywkowej eksploatacji piasku zrehabilitowany w latach 2014-2022.

Mając na uwadze bezpieczeństwo osób postronnych, w tym turystów odwiedzających okoliczne lasy oraz lokalnych mieszkańców, Nadleśnictwo Olkusz podjęło w przeszłości próbę usunięcia drzewostanów znajdujących się na powierzchniach „Pole Bolesław” i „Dąbrówka”, które w pierwszej kolejności były zagrożone podtopieniem, zgodnie z prognozami opracowanymi przez ZGH „Bolesław” S.A. W ramach tych działań, w 2023 roku na „Polu Bolesław” przystąpiono do usunięcia młodników sosnowych, z których pozyskano około 52 m³ zrębki energetycznej. Natomiast na powierzchni „Dąbrówka” w latach 2023 i 2024 pozyskano łącznie około 660 m³ surowca drzewnego oraz 360 m³ zrębki energetycznej. Jednak szybki wzrost poziomu wód utrudnił dostęp do zatapianych powierzchni, stwarzając trudności techniczne oraz realne zagrożenie dla osób wykonujących prace. Dodatkowo, ze względu na te uwarunkowania, wystąpiły trudności w wyłonieniu wykonawców, a prace okazały się czasochłonne i wymagały znacznych nakładów finansowych. Wszystkie te okoliczności spowodowały, że Nadleśnictwo zmuszone było odstąpić od dalszych działań na tych obszarach.

Wzrost poziomu wód gruntowych spowodował zalanie odnowionego drzewostanu na terenie zrehabilitowanej piaskowni „Hutki II”. Ze względu na brak przesłanek związanych z zagrożeniem dla ludzi, istniejąca uprawa sosnowa mogłaby zostać usunięta jedynie na podstawie przepisów prawnych umożliwiających wielkopowierzchniową wycinkę drzew na gruntach leśnych.

Należy podkreślić, że w obowiązującym porządku prawnym brak jest ogólnych oraz wewnętrznych regulacji, które przewidywałyby interwencyjny, wielkopowierzchniowy wyręb drzew na gruntach leśnych w związku z potencjalnym zagrożeniem zalania terenu oraz deprecjacją surowca drzewnego. Jediną możliwością wycięcia drzew zalewanych przez odtwarzające się zwierciadło wód gruntowych na terenach zrehabilitowanych wyrobisk piasku jest uwzględnienie takiego działania w aneksie do obowiązującego planu urządzenia lasu, który opracowywany jest na podstawie art. 23 ustawy o lasach.

Mając na względzie obowiązujące przepisy prawa oraz ustalenia ze spotkania, które miało miejsce 8 sierpnia 2024 r. w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, z udziałem Aleksandra Jakubowskiego, ówczesnego Dyrektora Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa, Nadleśnictwo Olkusz wystosowało w sierpniu 2024 r. wniosek do Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach z prośbą o podjęcie działań zmierzających do opracowania aneksu do obowiązującego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olkusz na lata 2022–2031. Zakres opracowania obejmuje wskazane wyżej tereny, na których występują oraz prognozowane są szkody powstałe na gruntach leśnych wskutek odtwarzania się naturalnego poziomu zwierciadła wód po zakończeniu działalności górniczej prowadzonej przez ZGH „Bolesław” S.A. Dodatkowo, Nadleśnictwo Olkusz zwróciło się z wnioskiem do Zespołu Ochrony Lasu w Opolu o wydanie opinii dotyczącej wystąpienia szkód w drzewostanie, w celu stwierdzenia zasadności podjęcia powyższej procedury. Po przeprowadzeniu wizji terenowej, ww. szkoda została potwierdzona w piśmie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu z dnia 12 września 2024 r.

W ramach dalszych działań, we wrześniu 2024 r. zorganizowano spotkanie przedstawicieli Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach oraz Nadleśnictwa Olkusz z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, którego celem było omówienie możliwości odstąpienia od konieczności sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w celu skrócenia czasu opracowania przedmiotowego aneksu.

Opracowanie aneksu do obowiązującego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olkusz jest obecnie w toku. W dniu 5 lutego 2025 r. wybrano wykonawcę aneksu i podpisano z nim umowę na realizację prac. Obecnie Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach dokonuje weryfikacji dokumentacji przedłożonej przez wykonawcę w ramach realizacji zamówienia „Sporządzenie aneksu do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Olkusz na lata 2022–2031”. Po zakończeniu tego etapu i odbiorze prac, opracowany aneks zostanie przedłożony do zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Po zakończeniu postępowania i zatwierdzeniu aneksu przez Ministra, Nadleśnictwo Olkusz niezwłocznie przystąpi do działań na przedmiotowych terenach leśnych, zgodnie z wytycznymi zawartymi w opracowaniu, w miarę dostępnych możliwości.

W zakresie pytania nr 5. *Czy WIOŚ w Krakowie lub inny podmiot działający na polecenie Ministerstwa lub Wojewody dokonywał badań próbek wody z zalewanych terenów w rejonie Olkusza? Jeśli tak - proszę o szczegółowe informacje kiedy, w jakim zakresie zlecono badania wody? Czy w wodzie zdiagnozowano przekroczenia norm - w jakim zakresie? A jeśli dotychczas nie zlecano szczegółowych badań, czy minister poleci wykonanie takowych?*, na podstawie informacji uzyskanych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przedstawiam poniższe informacje.

Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (dalej: Małopolski WIOŚ) w ramach czynności rozpoznawczych zlecił Centralnemu Laboratorium Badawczemu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Oddział w Krakowie (CLB GIOŚ) pobór próbek w „Jeziorze Olkuskim” i „Zbiorniku Hutki” oraz zbadanie zawartości talu. W badaniach CLB GIOŚ wód zbiornika „Jezioro Olkuskie” pobranych w dniu 28 sierpnia 2024 r. przy osadnikach w m. Bolesław uzyskano stężenie talu w przedziale 0,0034-0,0035 mg/l, a dla wód „Zbiornika Hutki” wartość 0,001 mg/l.

Przedmiotowe badania przeprowadzone na zlecenie Małopolskiego WIOŚ nie mogą posłużyć do określenia klasy jakości wód, natomiast dla celów porównawczych ich wyniki można zestawić z dostępnymi w przepisach wartościami dopuszczalnymi². Dopuszczalne stężenie talu w ściekach wynosi 1 mg/l, a w wodach o I i II klasie jakości 0,002 mg/l. Dla klas od III do V nie wyznacza się dopuszczalnego stężenia tego pierwiastka, podobnie jak dla wody przeznaczonej do spożycia. Pod kątem zawartości talu woda w „Zbiorniku

² Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych z dnia 12 lipca 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych z dnia 25 czerwca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475).

Hutki” mogłaby spełniać normy pierwszej lub drugiej klasy jakości wód powierzchniowych, zaś zawartość talu w „Jeziorze Olkuskim” jest 300 razy niższa niż dopuszczalne stężenie tego pierwiastka w ściekach.

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów